

FÖRENINGEN SOCIONOMER INOM FAMILJEHEMSVÅRDEN

Intervjuer om familjehemsvård

En vägledning för dig som rekryterar och utbildar blivande familjehem eller möter familjehem i handledningsgrupper.

Filmen kan även användas som informationsunderlag om familjehemsvård.

DVD:n innehåller fyra intervjuer som med fördel visas en åt gången. Därefter kan de områden inom familjehemsvården som tas upp i de olika intervjuerna diskuteras vidare i utbildningsgrupper etc. Intervjuerna kan också användas som inledning för vidare information om familjehemsvård. I tur och ordning intervjuas:

- en ung vuxen som har vuxit upp i familjehem
- två familjehemsföräldrar
- en socionom som arbetar inom kommunal familjehemsvård.
- en mamma till ett familjehemsplacerat barn

Till varje intervju följer förslag på teman och frågor att diskutera. En del teman förekommer i flera av intervjuerna och kan diskuteras ur de olika personernas synvinkel. Efter intervjuerna följer ett kortare samtal med FSF´s ordförande.

”Jag var tio år och min storasyster var tolv. Då kunde vi inte längre bo kvar hemma.”

Henrik, 23 år

Henrik delger oss sina tankar om vad som kännetecknar ett bra familjehem. Vad tycker deltagarna i gruppen är ett "bra familjehem"? Varför tycker man som man tycker? Kan barn och vuxna fästa vikt vid olika saker? Vad tror gruppdeltagarna att socialtjänsten förväntar sig av dem för att de ska bli bedömda som lämpliga att ta hand om andras barn?

Utmärkande för ett bra familjehem enligt Henrik:

- alla i familjen är snälla
- man har humor
- man har roligt när man är tillsammans i familjen
- familjehemsföräldrarna lyssnar på barnet

- det är rättvist i familjen
- familjen är normal.

Förslag på teman att diskutera och/eller informera om:

Kan barn och vuxna ha olika förklaringar till vad som är orsak till en familjehemsplacering? Hur ska barns delaktighet se ut inför en familjehemsplacering?

Behöver barn och föräldrar stöd för att kunna tala med varandra om vad som händer i samband med en familjehemsplacering? Vad ska vi tänka på när syskon ska familjehemsplaceras? Vad händer i kontakten mellan barn och familjehem när en placering avslutas om: 1) Barnet flyttar hem till sina föräldrar och fortsätter sin uppväxt där?

2) Barnet växer upp i familjehemmet och som ung vuxen flyttar till ett eget boende?

"Det var en konstig känsla att vakna första morgonen och ha barnet hos sig även om inskolningen hade varat länge. När vi blev familjehem åt vårt andra barn kändes det mer som om vi hörde ihop med en gång."

Liz och Per Arne, familjehemsföräldrar

Intervjun med Liz och Per Arne avslutas med att de ger sina synpunkter på vad blivande familjehemsföräldrar ska tänka igenom innan de bestämmer sig för att bli familjehem. Hur har deltagarna i gruppen kommit fram till sitt beslut att bli familjehem? Är alla i familjen, även familjens barn, positivt inställda till att bli familjehem? Är alla i familjen beredda på att lära känna inte enbart ett barn, utan även barnets föräldrar, syskon och andra i barnets nätverk? Vad tänker man om råden som Liz och Per-Arne ger?

Liz och Per Arnes råd till blivande familjehem:

- tänk noga igenom ditt val att bli familjehem
- var medveten om att livet som familjehem är en större förändring än man tror
- var medveten om att du inte enbart tar emot ett barn; barnet har en familj och en släkt
- visa alltid respekt för barnets föräldrar och arbeta för att ha en god relation till dem.

Förslag på teman att diskutera och/eller informera om:

Att förbereda sig för uppdraget som familjehem.

Samarbetet med socialtjänsten – information om hur den enskilda kommunens familjehemsvård är organiserad.

Att ta emot en ny medlem i familjen.

De egna barnen.

Vill båda i paret bli familjehem/könsroller?

Parrelationen.

Barnets föräldrar, släkt och nätverk.

”Jag söker familjehem åt barn som inte kan bo hemma hos sina föräldrar”

Yvonne, socionom inom familjehemsvården

Att bli familjehem – hur går det till?

Information om de olika stegen i en familjehems-

utredning. Olika utrednings- och utbildningsmetoder.

Stöd och handledning. De ekonomiska villkoren.

Socialtjänstlagens §§ om familjehemsvård. Andra lagar

och bestämmelser. Tillsyn. Den egna kommunens

organisation av familjehemsvården.

Familjehem har olika styrkor – barn har olika behov

Vilka styrkor finns i er familj? Finns det områden som ni behöver förändra eller utveckla innan ni blir familjehem? Vilka behov hos ett barn klarar er familj av att möta? (BBIC-triangeln kan vara ett hjälpmedel i denna diskussion.)

Barnets föräldrar, släkt och nätverk

Yvonne råder alla familjehem att få en så god kontakt som möjligt med barnets föräldrar. Men hur gör man? Vad kan ha betydelse? Hur kan det kännas att komma till er familj för att hälsa på sitt eget barn? Hur ser ansvaret ut för att kontakten mellan barn och föräldrar utifrån barnets bästa upprätthålls?

När en placering upphör

Relationen mellan barn – föräldrar – familjehem efter avslutningen av familjehemsplaceringen. Återförening mellan barn och föräldrar. Familjehemsplaceringar som avslutas med ett sammanbrott. Uppväxtplaceringar.

”Vi träffades hemma i familjehemmet, vilket var ett jättenervöst möte. Jag hörde ingenting.”

Helena, mamma till ett barn som har bott i familjehem

I intervjun beskriver Helena hur svårt det första mötet med sonens familjehem var för henne. Många föräldrar kan befinna sig i kris när deras barn ska familjehemsplaceras. Hur kan ett första möte mellan barnets föräldrar och familjehemmet utformas för att det ska bli ett så positivt möte som möjligt? Vilket ansvar har familjehemmet? Vilket ansvar har socialtjänsten? Vilket ansvar har föräldrarna?

De yngre barnen familjehemsplaceras ofta med anledning av föräldrarnas svårigheter, medan tonåringar även placeras på grund av sitt eget beteende. Som familjehemsförälder förväntas man med stöd från socialtjänsten klara av att samarbeta med barnets föräldrar, trots de svårigheter som föräldern har. Vad kan det innebära att vara familjehem åt ett barn vars förälder:

- är i ett aktivt missbruk
- har en allvarlig psykisk ohälsa
- har en utvecklingsstörning
- har begått brottsliga handlingar mot sitt barn, till exempel utsatt barnet för sexuella övergrepp eller misshandel?

Förslag på teman att diskutera och/eller informera om:

Att möta människor i kris.

Att förstå barn och deras beteende mot deras bakgrund och upplevelser.

Hur kan föräldrars kunskap om det egna barnet tas tillvara i familjehemsvården?

Finns det uppgifter kring barnet som barnets föräldrar kan ta ansvar för under en familjehemsplacering?

Vad innebär det att vara familjehem i de fall som placeringen har skett med förälderns samtycke/mot förälderns vilja?